

Dosarul nr. 3ra-536/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. O. Melniciuc)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, V. Negru, I. Muruianu)

Î N C H E I E R E

28 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Andrei Saharnean împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, terți Ministerul Afacerilor Interne și Direcția de Poliție municipiul Chișinău cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 17 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 22 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 26 mai 2020 Andrei Saharnean a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, terți Ministerul Afacerilor Interne și Direcția de Poliție municipiul Chișinău cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că a activat în organele afacerilor interne până la data de 22 noiembrie 2009, ulterior a obținut calitatea de pensionar pe linia Ministerului Afacerilor Interne cu calculul vechimii în muncă de 20 ani calendaristici efectivi în serviciu.

A menționat că, în temeiul ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr.96 din 20 martie 2018 i s-au efectuat recalculări în vechimea în muncă, introducându-se avantajele pentru perioada activității în Batalionul Serviciului pază și escortă, astfel vechimea în muncă fiindu-i stabilită la momentul ieșirii la pensie de 36 ani, or la ieșirea la pensie inițial cuantumul pensiei constituie 50 % din sold, iar după calcul ar constitui 75%.

Reclamantul a notat că cu actele menționate s-a adresat la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ciocana în vederea recalculării pensiei, iar prin decizia nr.62 din 10 martie 2020 a primit refuz în recalcularea pensiei.

Andrei Saharnean a susținut că s-a adresat către Casa Națională de Asigurări Sociale cu cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana și satisfacerea cerințelor invocate. Însă, prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale din 27 aprilie 2020 a fost respinsă cererea prealabilă.

În opinia reclamantului decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale sunt neîntemeiate și nefondate, pasibile de a fi declarate ilegale și anulate.

A invocat prevederile art. 49 din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993, conform cărora militarii în termen, militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și sistemului penitenciar, funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, ofițerii de protecție și colaboratorii organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și membrii familiilor acestora depun cerere de stabilire a pensiei la organul de asigurări sociale. (2) Acordarea drepturilor la pensie sau respingerea cererii de pensionare se face prin decizie, emisă de organul de asigurări sociale în termen de 30 de zile de la data depunerii cererii cu toate actele necesare. (3) Organele de asigurări sociale au dreptul de control asupra autenticității actelor ce confirmă vechimea în serviciu și solda (câștigul), eliberate de organele abilitate.

A explicat că conform art. 54 din Legea enunțată, suma pensiei calculată pentru pensionarii din rândurile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și a funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și pentru familiile acestora și nesolicitată la timp se plătește pentru perioada precedentă, însă cel mult pentru 3 ani premergători datei solicitării pensiei. Sumele pensiei neprimite la timp din vina organelor care au stabilit sau care plătesc pensia se plătesc pentru perioada precedentă fără limite în timp.

Reclamantul Andrei Saharnean a solicitat declararea ca fiind ilegale decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana nr.62 din 10 martie 2020 privind refuzul în recalcularea pensiei conform certificatului nr.34/20-5685-165 din 14 februarie 2020 și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.S858/20 din 27 aprilie 2020, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să efectueze stabilirea, calcularea cuantumului pensiei, cu achitarea pensiei neachitate, începând cu 22 noiembrie 2009, în cuantum de 75 % din solda lunară, luând-se în considerare certificatul eliberat de către Direcția de Poliție a municipiului Chișinău nr. 34/20-5685-165 din 4 februarie 2020 cu majorările și indexările ce au avut loc.

Prin încheierea din 7 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani au fost atrași în proces în calitate de terți Ministerul Afacerilor Interne și Direcția de Poliție a municipiului Chișinău.

Prin hotărârea din 22 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de către Andrei Saharnean. S-a declarat drept ilegală decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana nr. 62 din 10 martie 2020 privind refuzul în recalcularea pensiei conform certificatului eliberat de Direcția de Poliție a municipiului Chișinău nr.34/20-5685-165 din 14 februarie 2020. S-a declarat drept ilegal refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. S-858 din 27 aprilie 2020. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să efectueze recalcularea și stabilirea cuantumului pensiei lui Andrei Saharnean, luându-se în considerare confirmarea eliberată de Direcția de Poliție a municipiului Chișinău nr.34/20-5685-165 din 14

februarie 2020, cu achitarea pensiei neachitate începând cu 22 noiembrie 2009, în cuantumul legal stabilit, cu majorările și indexările ce au avut loc.

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 1 octombrie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel împotriva acesteia.

Prin decizia din 9 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 22 septembrie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

Întru consolidarea soluției instanțele ierarhic inferioare au reținut că ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 „cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne” este un act administrativ normativ valabil, care produce efectele juridice de rigoare și urmează a fi aplicat corespunzător, iar simplul dezacord formal al Casei Naționale de Asigurări Sociale cu actul administrativ normativ menționat, nu prezintă un temei pentru respingerea cererii.

Instanțele de judecată au stabilit că Direcția de Poliție a municipiului Chișinău corect a efectuat recalcularea vechimii în muncă cu avantaje a intimatului prin confirmarea nr. 34/20-5685-165 din 14 februarie 2020.

Instanțele inferioare au notat că întrucât la stabilirea pensiei lui Andrei Saharneau, acestuia i s-a calculat eronat vechimea în muncă și în legătură cu această eroare, reclamantului/intimat i-a fost diminuată vechimea totală în muncă în cadrul organelor afacerilor interne, în baza căreia i-a fost stabilit și cuantumul pensiei în valoare în mărime mai mică decât se cuvenea, se obligă Casa Națională de Asigurări Sociale să efectueze recalcularea și stabilirea cuantumului pensiei lui Andrei Saharneau, luându-se în considerare confirmarea eliberată de Direcția de Poliție a municipiului Chișinău nr.34/20-5685-165 din 14 februarie 2020, cu achitarea pensiei neachitate începând cu 22 noiembrie 2009, în cuantumul legal stabilit, cu majorările și indexările ce au avut loc.

La data de 12 februarie 2021, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 9 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, iar la 22 martie 2021 motivarea recursului, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi decizii.

În argumentarea cererii de recurs cu reiterarea motivelor de drept și de fapt anterior invocate, recurentul a menționat că consideră decizia contestată neîntemeiată, deoarece instanța de apel la adoptarea acesteia nu a analizat multilateral actele normative și legislația în vigoare ce guvernează astfel de litigii, precum și nu au fost dovedite circumstanțele considerate de instanțele inferioare ca fiind stabilite.

A menționat că apreciază critic concluzia instanțelor de judecată referitor la ilegalitatea acțiunilor pârâtului, deoarece perioadele de activitate 1 octombrie 1991 – 1 august 1992 și 10 martie 1994 – 22 noiembrie 2009, nu cade sub incidența pct. 7 lit. g) și pct. 8 lit. d) din hotărârea Guvernului nr. 78/1994, pentru a fi calculată cu înlesniri.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chişinău a pronunţat decizia contestată la 9 februarie 2021, însă date privind notificarea dispozitivului deciziei la dosar nu există.

Totodată, decizia motivată din 9 februarie 2021 a Curţii de Apel Chişinău a fost notificată Casei Naţionale de Asigurări Sociale la data de 26 martie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepţie/livrare (f.d.147).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ menţionează că Casa Naţională de Asigurări Sociale s-a conformat prevederilor legale şi a depus recursul în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de către Casa Naţională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiţie examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menţionate ci urmează să însuşească în condiţiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente şi serioase.

Completul specializat pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie reţine cu valoare de principiu jurisprudenţial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate şi în acelaşi timp oferă un drept exclusiv al instanţei de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă şi care pe cale de consecinţă nu pot însuşi un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ reţine că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar şi cerinţa de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile şi esenţiale încălcări de drept procedural şi material capabile să răstoarne deciziile instanţei de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curţii de Apel ca primă instanţă într-o eventuală examinare în fond şi invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conţină o motivare convingătoare şi întemeiată în condiţiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă şi din particularităţile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ şi anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanţele expuse se referă la formalităţile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului şi filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită şi în contextul rolului şi funcţiei legale a instanţei judecătoreşti supreme care constă, în

special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu